

IL-KTIEB TA' RUT

Kotba sbieħ hawn bil-bosta fid-dinja, u kull pajjiż u kull żmien għandu xi kittieba tiegħu li isimhom aktarx ma jintesa qatt.

Il-letteratura griega u l-letteratura rumana fihom poezija u proża li jgħaxxquk; il-letteraturi ta' żmenijiet qrib lejna għandhom ukoll il-ġmiel, il-benna, il-lewn u s-saħħa tagħhom: xi pajjiżi orjentali nbagħad għandhom il-ward letterarju tagħhom ifuħ bħas-sagħtar u l-plejju, u ħelu bħal daħka tar-rebbiegħa.

Iżda l-ktieb ta' l-isbaħ poezija u ta' l-oħla għidud tibqa' dejjem il-Bibbja, il-ktieb t'Alla, għaliex miktub taħt in-nebħ tiegħu minn idejn il-profeti, is-salmisti, l-appostli u l-Evanġelisti. Il-poezija kbira, qawwija, għolja tal-profeta Isaijah ma jlaħħaq magħha ħadd: il-għanja tas-salmi xi drabi taħraq bħal sejf tan-nar, xi drabi friska bħal nixxieġħa ta' ilma ġieri; daqqiet ħarxa bħal-leħen ta' taqliba, daqqiet ħelwa u safja bħal żiffa qalb il-ward, dik il-għanja ma għandha xejn x'jixbaħha fid-dinja; u t-tjieba, iż-żina, u s-semplicità tal-parabbli tal-Vanġeli u ta' xi rakkonti fit-Testment il-Qadim huma ħwejjeġ li jisierqulek ħsiebek u qalbek.

Wieħed minn dawn ir-rakkonti hu l-Ktieb ta' Rut, li aħna għall-ħlewwa u l-ġmiel tiegħu sejr in-ġibu f'dan il-Għadd ta' "Il-Malti" kif inhu maqlub fi l-sienna mill-Prof. Dun P.P. Saydon, raġel magħruf biż-żejjed fostna u fost ħafna Orjentalisti ta' barra bħala kittieb għaref fil-kotba ta' l-Iskrittura, f'xi ilsna orjentali u l-aktar fil-għerf tan-nisel, fis-sura u fil-ħajja tal-Lsien Malti.

KTIEB RUT

Nogħemi f'art il-Mowabin.

- 1 **Ġ**ARA fi żmien il-ħakma tal-imħallfin li kien hemm il-ġħaks fil-pajjiż, u mar raġel minn Betlehem ta' Ġuda jgħammar għarib fl-inħawi ta' Mowab, hu u martu u ż-żewġ uliedu. Isem ir-raġel Elimelek, isem martu Nogħemi, u isem iż-żewġ uliedu Maħlon u Keljon, Efratin minn Betlehem ta' Ġuda. Gew mela fl-inħawi ta' Mowab u qagħdu hemm. U miet Elimelek, żewġ Nogħemi, u baqgħet hi u ż-żewġ uliedha.
- 2 U hađu għalihom nisa Mowabin, isem il-waħda Għorfa, u isem l-oħra Rut, u għammaru hemm daqs għaxar snin.
- 3 U mietu huma t-tnejn ukoll, Maħlon u Keljon, u baqgħet il-mara wara wliedha t-tnejn u wara żewġha.

Terġa' tmur Betlehem.

- 4 Inbaġħad qamet hi u kennietha u telqet mill-inħawi ta' Mowab, għax kienet semgħet fl-inħawi ta' Mowab li ħaseb il-Mulej f'niesu u t-

hom il-ħobż. Harget mela 7 mill-imkien li kienet fih, u kennietha t-tnejn magħha, u telqu fit-triq biex jerggħu lejn art Ġuda. U qalet Nogħemi liż-żewġ kennietha : 8 Morru, erggħu kull waħda lejn dar ommha. Jagħmel il-Mulej magħkom tjubija, bħalma għamiltu intom mal-mejtin u miegħi. Jaticom il-Mulej li ssibu mistrieħ kull waħda f'dar żewġha. Besit-hom u bkew b'lehen għali. U 10 qalulha : Le, imma miegħek nerggħu lejn niesek. Qalet 11 Nogħemi: Morru bniet tiegħi; għaliex tridu tiġu miegħi? Għad għandi jien ewwilla wlied f'ġufi li jistgħu jkunu rġiel tagħkom? Erggħu lura, 12 bniet tiegħi, morru, għax jien xjeħt biex nerga' niżżewweg. Jekk ingħid: Għad għandi xi tâma, u niżżewweg il-lejla u jkolli t-tfal, sa tistennewhom 13 intom sakemm jikbru? sa toqogħdu intom minnħabba fihom imcaħħdin li ma tiż-żewwġux? Ie, ja bniet tiegħi, għax għommti kbira għali-

1. 1. *Inħawi ta' Mowab*, fir-raba' ta' Mowab, lejn il-lvant tal-Baħar il-Mielah.

4. Il-liġi ma kenitx trid iż-żwieġ tal-lhud mal-Kanġhanin, Dt. 7. 3, iżda l-Mowabin ma kenux Kanġhanin, imma kienu barranin li setgħu jwaqqgħu l-lhud fil-qima tal-allat. Iż-żwegġijiet ta' wlied Nogħemi u la kienu ħżiena għal kolloxx u anqas tajjbin għal kolloxx.

8. *Mal-mejtin*, ma' wliedi l-mejtin.

11. 12. Nogħemi riedet tgħid: Kieku għad baqâli t-tfal kont inżewwiġhomkom, bħalma titlob il-liġi, Dt. 25, 5-10, imma jien ma għandix tfal u la kbar u anqas żġhar; u ankas jista' jkolli għax xiha.

kom, għax harġet għalijja id
 14 il-Mulej. U refgħu leħinhom
 u reġgħu bkew. Bieset Għorfa
 lil ħmietha, imma Rut
 baqgħet imqabbda magħha.

15 Inbagħad qalet (Nogħemi
 lil Rut): Ara, reġgħet lura
 silftek lejn niesha u lejn alla
 tagħha: erga' inti wkoll għal

16 wara silftek. Wiegbet Rut:
 La tleħħx għalijja biex in-
 ħallik u biex nerga' lura
 bogħod minnek, għax fejn
 tmur int, immur jien, fejn
 tgħammar int, ingħammar
 jien; niesek niesi, alla tiegħek

17 alla tiegħi. Fejn tmur int,
 immur jien u hemm nindifen.
 Hekk jagħmilli l-Mulej u
 iżjed minn hekk, jekk mhux

18 il-mewt tifridni minnek. Me-
 ta rât li hi fehmietha qawwija
 biex tmur magħha, ma kell-
 mithiex iżjed.

19 Marru mela huma t-tnejn
 sa ma waslu Betlehem. U kif
 waslu Betlehem, qamet għa-
 għa l-belt kollha minnħabba
 fihom, u qalu (n-nisa): Din

20 Nogħemi? Qaltilhom: La
 ssejjhulix Nogħemi, sejjhuli
 Mara, għax imlieni bl-imrar

21 Alla li jista' kollox. Mimlija
 jien mort u fiergħa reġgħgħni
 l-Mulej. Għaliex issejjhuli
 Nogħemi, la l-Mulej għakki-
 sni u Min jista' kollox ħaqar-

22 ni? U giet Nogħemi u Rut il-

Mowabija, kennitha, magħha,
 li reġgħet lura mill-inħawi
 ta' Mowab. Waslu Betlehem
 fil-bidu ta' ħsad ix-xgħir.

Rut tlaqqat is-sbul

fir-raba' ta' Bogħoż.

NOGĦEMI kellha qarib minn 2
 naħa ta' żewġha, raġel
 għâni ħafna, mill-familja ta'
 Elimelek, jismu Bogħoż. 2
 qalet Rut, il-Mowabijja, lil
 Nogħemi: Ha mmur fir-raba'
 biex inlaqqat is-sbul wara
 min insib ħniena f'għajnejh.
 Wegbitha: Mur binti. Marret 3
 u giet tlaqqat fir-raba' wara
 l-ħassada. U ħasel messha
 għalqa ta' Bogħoż, li kien jiġi
 minn Elimelek.

Xhin gie Bogħoż minn Bet- 4
 lehem qal lill-ħassâda: Il-
 Mulej magħkom! U wegħuh:
 Ibierkek il-Mulej! U qal 5
 Bogħoż lill-qaddej tiegħu, li
 kien fuq il-ħassada: Ta' min
 hi din it-tifla? Wieġeb il- 6
 qaddej, li kien fuq il-ħassada,
 u qal: Tifla Mowabija, dik li
 giet ma' Nogħemi mill-inħa-
 wi ta' Mowab. Hi qalet: "Ha 7
 nlaqqat u niġma' bejn l-għa-
 mar wara l-ħassada." U giet
 u baqgħet mis-sebħ sa dal-
 ħin, anqas ma strieħet ffit. U 8
 qal Bogħoż lil Rut: Qiegħda
 tisma' binti? La tmurx tlaq-
 qat f'għalqa oħra u l-anqas la

20. *Nogħemi* tisser *ħlewwa tiegħi*. *Mara* = *morra*.

22. *Fil-bidu*, *fix-xaħar ta' April*.

2. 2. *Inlaqqat is-sbul*, is-sbul li jaqa' fl-art waqt il-ħsad ma kienux jiġ-
 bruh, imma jħalluh lill-fogħra; ara Lev. 19. 9. Imqar illum tara qtaġġa
 ta' Għarab ilaqqtu wara l-ħassada.

4. *Il-Mulej magħkom!* *Ibierkek il-Mulej!* xi ġmiel ta' tislum!

- twarrab minn hawn, imma
 9 ibqa mqabbda wara l-haddie-
 ma tiegħi. Għajnejk fi-għalqa
 li huma jaħsdu, u imxi wa-
 rajhom; ara wissejt lill-had-
 diema biex ma jmissukx. U
 meta jkun bik il-għatx, mur
 hdejn il-garar u ixrob milli
 10 jimlew il-haddiema. U xteħ-
 tet għal wiċċha u mielet sal-
 art u qaltlu : Kif sibt jien
 ħniena f'għajnejk biex taħ-
 seb fija, jien barranijja ?
 11 Wiegeġ Bogħoż u qallha :
 Habbruli iwa kull ma għa-
 milt lil ħmietek wara mewt
 żewġek, u li ħallejt 'l missie-
 rek u 'l ommok u art tweli-
 dek u ġejt għand nies li ma
 12 kontx tafhom qabel. Ihallas
 il-Mulej għamilek, u jkun
 ħlasek shiħ minn għand il-
 Mulej, Alla ta' Israēl, li inti
 ġejt tistkenn taħt gwenħajh.
 13 Qaltlu : Jalla nsib ħniena
 miegħek, ja sisi, għax int
 farragħtni u tkellimt għal qalb
 il-qaddejja tiegħek, għal-
 kemm jien minieħ bħal waħ-
 da mill-qaddejja tiegħek.
- 14 Qallha Bogħoż waqt l-ikel:
 Ersaq l'hawn u kul mill-hobż
 u bill il-ftiet tiegħek fil-ħall.

U qagħdet ma' ġenb il-ħas-
 sâda u għamlilha gods qamħ
 ingaljat; kielet u xebgħet u
 kien baqgħelha. Inbagħad 15
 qamet biex tlaqqat, u wissa
 Bogħoż lill-haddiema tiegħu
 u qallhom : Imqar bejn il-
 għamar tista' tlaqqat u la
 tregħxuhiex. U ħallu wkoll 16
 jaqgħu xi sbul mill-qatet u
 itilqulhom; hi tlaqqathom u
 la tgħajjtux magħha.

Damet tlaqqat fil-għalqa sa 17
 filgħaxija, inbagħad daqget
 dak li laqqtet; kien madwar
 efa xgħir. Refgħietu u daħlet 18
 il-belt, u rât ħmietha dak li
 laqqtet. Harget inbagħad
 (Rut) u tâtha dak li kien
 baqgħelha wara li xebgħet.
 U qaltilha ħmietha : Fejn 19
 laqqatt il-lum, u ma' min
 ħdimt? Ikun imbierek min
 ħaseb fik. U għarrfet lil
 ħmietha ma' min ħadmet u
 qalet: Isem ir-raġel li ħdimt
 miegħu l-lum Bogħoż. Qalet 20
 Nogħemi lil kennitha : Im-
 bierek hu mill-Mulej li ma
 nehħiex tjobitu minn mal-
 ħajjin u mal-mejjtin. Qaltil-
 ha wkoll Nogħemi : Qarib
 tagħna hu r-raġel; hu minn

9. *Ixrob milli jimlew*, ixrob minn dak (aktarx ilma bil-ħall) li l-had-
 diema jimlew mill-garar jew bramel b'xi tazza jew bieqja.

15. *Qamħ ingaljat*, għadhom sal-lum il-bdiewa ta' dawk l-inħawi jieklu
 waqt ix-xogħol il-qamħ ingaljat mal-hobż jew flok il-hobż.

17. *Daqget*, ħabbtet is-sbul b'għuda biex toħroġ il-ħubub tax-xgħir mis-
 ssubla. *Efa*, madwar tomnejn.

20. *Jedd il-fidwa*, meta raġel miżżewweġ imut bla wlied, l-armla terġa'
 tiżżewweġ lil hu l-mejjet, u l-ewwel tifel li jitwieled ikun qisu bin ir-raġel
 il-mejjet; ara Gen. 38. 8; Dt. 25, 5-10. Hu l-mejjet għandu l-jedd u d-
 dmir *jifdi* isem il-mejjet, u bil-lhudi jgħidulu *goēl*. Nogħemi kienet qisha
 bla wlied, għax li kellha mietu bla nisel, mela qarib żewġha kellu jehodha
 b'martu. Izda Nogħemi kienet xiħa biex ikollha t-ftal, għalhekk flokha
 daħlet Rut, mart binha. U l-ewwel tifel ta' Rut ikun skond il-ligi bin
 Nogħemi u Elimelek.

dawk li għandhom jedd il-
 21 fidwa tagħna. U qalet Rut
 lil ħmietha : U qalli wkoll :
 "ibqa wara l-ħaddiema tiegħi
 22 għi kollu." U qalet Nogħemi
 lil Rut, kennitha: Aħjar bin-
 ti li inti tmur mal-ħaddiema
 tiegħu, biex ma jaħqrukx
 23 f'għalqa oħra. U baqgħet hi
 inqabba wara l-ħaddiema
 ta' Bogħoż tlaqqat sa ma
 ntemm ħsad ix-xgħir u ħsad
 il-qamħ; inbagħad qagħdet
 ma' ħmietha.

**Nogħemi taħseb
 għaž-żwieġ ta' Rut.**

3 **Q**ALTIHA Nogħemi, ħmie-
 tha: Binti, ma għandix
 jien infittixlek mistrieħ biex
 2 tkun hienja? Issa Bogħoż
 mhux minn qrabatna, li int
 kont mal-ħaddiema tiegħu?
 Ara hu jderri l-andar tax-
 3 xgħir il-lejla. Għalhekk in-
 ħasel, indilek u itfa' manta-
 rek fuqek, u inżel l-andar ;
 la tħallihx jagħrafek sa ma
 4 jtemm jiekol u jixrob. U
 meta jimtedd, kun af l-im-
 kien fejn jimtedd; inbagħad
 mur u ikxef in-naħa ta' riġ-

lejh u mtedd; hu nbagħad
 igharrfek x'għandek tagħ-
 mel. U qaltilha (Rut): Kull 5
 ma tgħidli, nagħmlu.

Bogħoż irid jiżzewweġ ma' Rut.

Niżlet mela l-andar u 6
 għamlet kull ma wissietha
 ħmietha. Kiel Bogħoż u xo- 7
 rob u qalbu ħliet u mar jor-
 qod fit-tarf tal-għarma. In-
 bagħad giet hi qajl qajla u
 u kixfet in-naħa ta' riġlejh u
 mteddet. Mela f'nofs il-lejl 8
 ħass tkexkixa u ħares ma'
 dwaru u jara mara mimduda
 ħdejn riġlejh. U qallha: Min 9
 int? Qaltlu: Jien Rut, qad-
 dejja tiegħek; ifrex dejl man-
 tarek fuq il-qaddejja tiegħek,
 għax għandek jedd il-fidwa
 int. Qallha: Imbierka int 10
 mill-Mulej, binti; aħjar din
 tjubitek tal-aħħar minn tal-
 ewwel, li ma mortx wara ż-
 żgħažgħ, u la foqra u la
 għonja. U issa, binti, la tib- 11
 zâx : kull ma tgħidli, nagħ-
 millek, għax jafu n-nies kol-
 lha ta' belt li mara sewwa
 int. U issa tabilħaqq li jien 12
 għandi jedd il-fidwa, imma
 hemm iehor eqreb minni li

3. 4. Jaħsbu x'uħud li ma għamletx sewwa Nogħemi tibgħat 'l Rut
 timtedd ħdejn raġel bil-lejl. Oħrajn iġhidu li Nogħemi kienet taf x'raġel
 hu Bogħoż u x'mara hi Rut, u għalhekk ma kellhiex mniex tibza. Nogħe-
 mi ma qaletx lil Rut biex tikxef riġlejn ir-raġel u tidhol taħt l-għata miegħu,
 iżda riedet biss li tikxiflu kemm kemm riġlejh biex iħoss ir-reżha tal-
 lejli u jistenbah.

8. *Tkexkixa*, riġlejh keshu u stenbah.

9. *Ifrex*, itfa' fuqi l-għajnuna tiegħek; u ħudni b'martek jew idhol
 għalija biex jehodni b'martu minn għandu jedd aktar minnek. L-Għarab
 ukoll, jew biċċa minnhom, għadhom jifgħu l-mantar fuq il-mara biex
 ifissru li sa jehduha b'marthom.

10. Rut mhux biss telqet 'l niesha imma riedet ukoll tqajjem in-nisel
 ta' Elimelek, u għalhekk għażlet 'l Bogħoż, għalkemm xi ftit imdaħħal
 fiż-żmien. u ma marretx wara ż-żgħažgħ.

- 13 għandu jedd il-fidwa. Ibqa' hawn dal-lejl, u filgħodu, jekk irid jiehdok hu, tajjeb, jiehdok; jekk ma jridx jiehdok, niehdok jien; ħajj il-Mulej! Orqod sa filgħodu.
- 14 Raqdet mela ħdejn riġlejh sa filgħodu u qamet qabel ma kien jista' jagħraf wieħed lil ieħor. U qal: Li ma jkun jaf ħadd li giet dil-mara l-andar.
- 15 Inbagħad qallha: Ġib mantarek ta' fuqek u zommu shiħ. Zammitu u kejjlilha sitt tikjiliet xgħir; għabbiehomlha fuqha u dahlet il-belt.
- 16 Waslet għand ħmietha u qaltilha: X'minneġ, binti? U għarrfitha b'kull ma għamlilha r-raġel. U qaltilha: Dawn is-sitt tikjiliet xgħir tâhomli għax qalli: "ma tmurx idek f'idek għand ħmietek." U qaltilha (Nogħemi): Oqgħod binti sakemm tkun taf kif taqa' l-biċċa, għax ma jehdiex ir-raġel sa ma jtemm il-biċċa l-lum.

Ftehim fuq iż-żwieġ ta' Rut.

- 4 **T**ALAGH Bogħoż bieb il-belt u qagħad hemm bil-qiegħda. U hemm hu għaddej il-qarib li kien semma Bogħoż. Qallu: Ersaġ u oqgħod, flien. U resaq u qagħad bil-qiegħda. Inbagħad ħâ (Bogħoż)

għaxart irġiel mix-xjuħ tal-belt u qallhom: Oqgħdu hawn bil-qiegħda. U qagħdu. Inbagħad qal lill-qarib: Il-³ għalqa ta' ħuna, Elimelek, sa tbiegħiha Nogħemi, li reġgħet giet mill-inħawi ta' Mowab. U jien ħsibt biex in-⁴ għarrfek u ngħidlek: "Ixtrihaha int quddiem ir-rgiel li qegħdin hawn u quddiem ix-xjuħ ta' niesi." Jekk int trid tixtriha, ixtriha, u jekk ma tridx tixtriha, għidli biex inkun naf, għax ħiefek ħadd ma għandu l-jedd, u jien warajk. Wiegħbu: Nixtriha. U qallu Bogħoż: Meta int ⁵ tixtri l-għalqa minn id Nogħemi, int tieħu wkoll 'l Rut, il-Mowabijja, mart il-mejjet, biex tqajjem isem il-mejjet fuq wirtu. Wiegħbu qaribu: ⁶ Ma nistâx neħodha, li ma nagħmelx ħsara lil wirti. Hu int għalik jeddi, għax jien ma nistâx neħodha.

Din kienet dâri d-drawwa ⁷ f'Israël fix-xiri u fil-bdil biex kollox ikun iġġod: jaqla' wieħed il-qorq tiegħu u jatih lil sieħbu; din kienet ix-xhieda f'Israël. U qal il-qarib lil Bogħoż: Hu int għalik jeddi. U qalagħ il-qorq tiegħu. Qal inbagħad Bogħoż ⁸ lix-xjuħ u lin-nies kollha: ⁹

15. *Sitt tikjiliet*, kemm kienet tasa' kull tikjila ma nafux, għax mhemmx fil-lhudi; imma naħsbu li tâha kemm tillaħ terfa'.

4. 4. Meta tinbiegħ għalqa, l-eqreb wieħed li jigi mill-bejjieġ għandu l-jedd jixtriha hu; Lev. 25. 25.

6. *Ma nagħmelx ħsara*, għax il-wirt ikollu jinqasam ukoll bejn l-ulied li jkollu minn Rut.

7. Mela din id-drawwa ma għandhiex x'taqsam mad-drawwa msemija f'Dt. 25. 9. fi żwieġ l-armla ma' ħatinha.

Xhud intom il-lum li xtrajt jien kull ma kellu Elimelek u kull ma kellu Keljon u ¹⁰Maħlon minn id Nogħemi. U 'l Rut ukoll, il-Mowabijja, mart Maħlon, jien neħodha b'marti, biex inżomm wieqaf isem il-mejjet fuq wirtu, u ma jithassarx isem il-mejjet minn qalb ħutu u minn qalb nies beldu. Xhud intom il-¹¹lum. U wiegħbu n-nies kollha li kienu bieb il-belt: Xhud aħna; u x-xjuħ qalu: Jagħmilha l-Mulej il-mara li għiet f'darek bħal Raħel u bħal Lija li bnew huma t-tnejn dar Israēl; ikseb il-ġid f'E-¹²frata, ikollok isem f'Betle-¹³hem. Tkun darek bħal dar Fares, li wilditu Tamar lil Ġuda, min-nisel li jatik il-Mulej minn din it-tifla.

Rut tiżzewweġ u jkollha iben.

¹³ Ħâ mela Bogħoż 'l Rut u żżewwiġha u resaq lejha, u

tâha l-Mulej li titqâl, u wildet iben. U qalu n-nisa lil ¹⁴Nogħemi: Imbierek il-Mulej li ma ħalliekx il-lum nieqsa minn feddej, biex jissemma ismu f'Israēl. Hu jfarragħlek ¹⁵qalbek u jweżinlek xejbek, għax kennitek, li tħobbok, wilditu, u li hi aħjar għalik minn seba' wlied. U ħadet ¹⁶Nogħemi t-tarbija u qegħditha fi ħdanha u kienet hi trabbiha. U qalulha l-ġirien: ¹⁷Tweldilha iben lil Nogħemi! u semmietu Għobed; hu missier Isaj, missier David.

Nisel David.

Dan hu nisel Fares: Fares ¹⁸wiled 'l Ħesron; Ħesron wiled ¹⁹'l Ram; Ram wiled 'l Għaminadab; Għaminadab wi-²⁰led 'l Naħasson; Naħasson wiled 'l Salmon; Salmon wi-²¹led 'l Bogħoż; Bogħoż wiled 'l Għobed; Għobed wiled 'l ²²Isaj; Isaj wiled 'l David.

TMIEM

11. *Li bnew dar Israēl; bena dar t'fisser ukoll kellu wlied, għamel familja.* Raħel u Lija kienu n-nisa ta' Ġakobb, minnhom ġejj in-nisel tal-Israēlin, għalhekk huma *bnew dar Israēl.*

14. *Feddej, it-tarbija li twieldet lil Rut tifti minn-nisi isem Elimelek.* *Ismu, isem Elimelek, żewġ Nogħemi.*

16. *Ħadet Nogħemi, skond il-liġi t-tarbija kienet bin Nogħemi u Elimelek.*

17. *Mela s-sultan David, li minnu tnissel Ġ. Kristu, imnissel minn Rut, il-Mowabijja.*

18-22. *In-nisel ta' David mhux biss minn Bogħoż u Rut, imma minn Fares, bin Ġuda.*

NIHIL OBSTAT

datum Melitae die 21 Septembris 1931, SAC. PETRUS PAULUS GRIMA
Censor Theol.

IMPRIMATUR

Datum in Curia Ep. ali Meliten. die 25 Septembris 1931

CAN. P. BUTTIGIEG Cancell.
Vicesg. Vic. Gen. lis